

Omraam Mikhaël Aïvanhov

Waarheid, de vrucht van wijsheid en liefde

Izvor reeks - 234

P R O S V E T A

INHOUD

Hoofdstuk	pag.
I	De zoektocht naar de waarheid 9
II	Waarheid, het kind van wijsheid en liefde 21
III	Wijsheid en liefde: licht en warmte 29
IV	De liefde van de leerling, de wijsheid van de Meester 39
V	De kern van waarheid 47
VI	‘Ik ben de weg, de waarheid en het leven’ 55
VII	De blauwe straal van de waarheid 67
VIII	Werkelijk waarachtige waarheid 77
IX	Trouw blijven aan de waarheid 87
X	‘Over smaken en kleuren’ 97
XI	Objectieve wereld en subjectieve wereld 109
XII	Het primaat van de subjectieve wereld 123
XIII	Wetenschappelijke vooruitgang en morele vooruitgang 133
XIV	Wetenschappelijke waarheid en waarheid van het leven 145
XV	Alles voor het eerst zien 163
XVI	Droom en werkelijkheid 171
XVII	De waarheid achter goed en kwaad 179
XVIII	‘De waarheid zal u bevrijden’ 193
	Verwijzing naar Bijbelteksten 221

De lezer zal bepaalde aspecten van de teksten van Omraam Mikhaël Aïvanhov in dit boek beter begrijpen, als hij zich realiseert dat het gaat om een louter mondeling onderricht.

I

DE ZOEKTOCHT NAAR DE WAARHEID

Hoe vaak zeggen wij niet: ‘Dat is waar’ of ‘Dat is niet waar’. Afhankelijk van de situatie heeft het woord ‘waar’ niet altijd dezelfde betekenis. Je zegt bijvoorbeeld: ‘Dat is niet waar’, om aan te geven dat iets fout is, maar ook om aan te geven dat iets een leugen is. Wie een fout maakt, weet meestal niet wat waar is, terwijl iemand die liegt de waarheid wel kent, maar haar wil verdoezelen, omdat hij er een belang bij heeft dat ‘niet al te zuiver op de graat’ is.

Je kunt zeggen dat de waarheid, die het tegengestelde is van de fout, tot het domein van de wetenschap behoort, en dat de waarheid, die het tegengestelde is van de leugen tot het domein van de moraal. Maar mensen zeggen ook dat zij op zoek zijn naar de waarheid om aan te geven dat ze zich vragen stellen over de zin van de menselijke lotsbestemming in het algemeen en over hun eigen bestaan in het bijzonder. Deze waarheid behoort tot het domein van de filosofie en de religie en juist op dit

punt kan een inwijdingsonderricht ons inzicht verschaffen en de goede richting aanwijzen.

Het woord waarheid boezemt veel mensen angst in: zij stellen zich de waarheid voor als een te duchten macht die hen zal beletten te ademen, te eten, te drinken en lief te hebben. Ook al leg je hun uit dat zij juist wel zullen ademen, eten, liefhebben, en zelfs nog beter dan voorheen, er is niets aan te doen, ze slaan op de vlucht. En hoeveel mensen praten niet over de waarheid als over een onmogelijk iets dat zij achter de sterren zouden moeten gaan zoeken! Je vraagt je af, of de waarheid echt zo moeilijk te vinden is... Is het niet eerder zo dat mensen niet weten wat ze moeten zoeken en hoe, ofwel dat ze een rechtvaardiging willen voor al hun zwakheden? Voor wie de waarheid eerlijk zoekt, is zij niet zo moeilijk te vinden. Hoe kun je denken dat de Schep- per, de kosmische Intelligentie (je mag Hem noemen zoals je wilt) de mens in een situatie heeft geplaatst waarin hij nooit zijn weg zou kunnen vinden?¹ Dat hij niet gemakkelijk de openbaring van de absolute waarheid zal ontvangen, spreekt voor zich. Maar dat hij niet voldoende waarheid zou kunnen vinden om zijn leven richting te geven, nee, dat is niet mogelijk.

Hoeveel mensen zijn niet naar mij toe gekomen, die beweerden dat zij de waarheid zochten! Ik heb jarenlang met veel geduld naar de verhalen over deze zoektocht geluisterd. Ik deed dat zelfs met

bewondering, want de waarheid zoeken, daar mag je toch trots op zijn, niet? Maar na al die jaren begon ik mijn geduld te verliezen en besloot ik aan de mensen die er zo trots op zijn dat ze de waarheid zoeken en haar niet vinden, een lesje te leren.

‘Ik ben al meer dan vijftig jaar op zoek naar de waarheid’, zei een oude man op een dag tegen mij. – En hebt u haar gevonden? – Nee. – En gaat u nog steeds door met zoeken? – ‘Ja’, antwoordde hij met een houding zo vol van zichzelf dat hij natuurlijk dacht dat ik hem zou feliciteren met zijn doorzettingsvermogen. Ik keek hem aan en zei na een tijdje: ‘Wel, beste meneer, weet dat u haar nooit zult vinden, want in feite doet u alles om haar niet te vinden. – Hoezo? – Ik doe... – Ja, u hebt de waarheid al meerdere keren in uw leven ontmoet. Want u kunt haar gemakkelijk vinden, zij is overal, u hebt haar gezien, gehoord, aangeraakt, maar u hebt haar nooit aanvaard, want u hebt een heleboel andere dingen aan uw hoofd. U zoekt ‘een’ waarheid die u past en wanneer u de waarheid ontmoet, zegt u: “Nee, nee, dat is niet wat ik nodig heb” en u keert haar de rug toe, omdat zij niet beantwoordt aan uw verlangens. U herhaalt steeds: ik zoek, ik zoek, maar als u het woord “zoeken” gaat analyseren, ziet u dat u enkel op zoek bent naar wat u de middelen geeft om uw begeerten en ambities te bevredigen. Het spijt me, meneer, maar u zoekt niet naar de waarheid, u zoekt

een dienstbode die aan al uw grillen voldoet. Indien u echt de waarheid had willen vinden, zou u haar allang gevonden hebben. U zou haar zelfs vandaag nog kunnen vinden, maar dat wilt u niet.'

Wat een gesprek nietwaar? Zo heb ik ze met meerdere mensen gevoerd, maar ik vertel je niet wat er daarna gebeurde...

Het volstaat dat iemand zegt: 'Ik zoek de waarheid', en de anderen die niet weten in welk vakje ze deze 'zoeker' moeten plaatsen, kijken hem met ogen vol bewondering aan: iemand voor je hebben die de waarheid zoekt... dat is nogal wat! Ze zijn stomverbaasd. Ja, beweren dat je de waarheid zoekt, levert heel wat voordelen op. Zelfs materieel gezien is het voordelig. Dit is ook de reden waarom sommige mensen er hun beroep van maken: zij lopen van hot naar her om over hun nutteloze zoektochten te spreken, schrijven boeken waarin ze hun hoop en ontgoocheling uit de doeken doen en als die boeken verschijnen, kent men grote eer toe aan de auteurs, ze worden goed ontvangen aan een rijkelijk buffet met allerhande gerechten, men biedt hun thee, champagne aan. Niets dan voordelen!

Vele anderen gaan op zoek naar waarheid, zeggend, omdat zij voelen dat ze niet meer zoveel energie en kracht hebben om door te gaan met de activiteiten van hun jeugd. Wanneer je hun vertelt dat zij, om echt iets te vinden, een beetje tijd moeten

uittrekken om bepaalde dingen te lezen, om te bidden, om te mediteren en enkele spirituele oefeningen te doen, antwoorden ze dat ze daar geen tijd voor hebben, ze hebben het te druk. Maar desondanks zijn ze op zoek! Zij hebben geen enkel verheven ideaal, ze willen niet begrijpen dat er eerst iets moet veranderen in hun manier van denken, maar ze zijn op zoek... Welnu, op die manier zoeken dient tot niets.

Mensen zijn allemaal op zoek naar iets. Al naargelang het geval noemen zij dat het geluk, de zin van het leven, de waarheid... En waarom vinden zij niet wat ze zoeken? Omdat ze het altijd verwachten onder een vorm die overeenkomt met het idee dat zij ervan hebben. Zelfs de waarheid moet zich dus aanpassen aan hun verlangens. En wanneer zij een spiritueel onderricht volgen, doen ze dit in de hoop daar theorieën en omstandigheden te vinden die hun goed uitkomen. Daarom zie je hen ook van het ene onderricht naar het andere lopen zonder zich ooit ergens te binden. Ofwel staat het hoofd van de mensen hun niet aan... of ze worden niet goed genoeg ontvangen... of ze zien niet hoe ze er materieel profijt uit kunnen trekken... of het onderricht dat gegeven wordt, is te veeleisend... of de Meester van dat onderricht doet hun niet de beloftes die zij verwacht hadden...²

Mensen zijn op zoek naar leugens, illusies, luchtballen en daarom keren zij zich af van een echte Meester: juist omdat hij geen illusies verkoopt! Bij hem voelen ze zich gekweld en ongelukkig. Welnu, dat is het bewijs dat ze niet op zoek zijn naar waarheid. Waarheid kwelt niet, zij maakt niet ongelukkig; indien zij hen verplettert, bewijst dit dat ze haar niet echt wilden vinden. Indien dat wel het geval was, zouden ze heel gelukkig zijn! Nee, zij willen haar niet vinden en ze blijven zich overal vertonen met de woorden: 'Ik ben op zoek naar de waarheid.' Nu ja, dat is geweldig! Zij lopen met deze zin rond als met een decoratie.

Maar het is beter om voortaan die decoratie op te bergen en er een andere zin voor in de plaats te zetten: 'Ik heb de goede weg gevonden en ga nu eindelijk aan het werk!' Maar nee hoor, zij gaan door met zoeken, ze verwachten dat de Hemel, dat God zelf zich plooit naar hun wil om hen tevreden te stellen en ze blijven afwachten, koppig en veeleisend. Maar zelfs als ze aandringen en eisen, moeten ze op een dag vaststellen dat niets naar hen toekomt zoals ze gehoopt hadden. Want je kunt de goddelijke wereld niet dwingen: de waarheid openbaart zich slechts aan degenen die de juiste houding hebben gevonden.

Men zoekt de waarheid zoals mannen gedurende eeuwen op zoek waren naar een vrouw om mee te trouwen: zij hadden een dienstmeid nodig om hun

kinderen te schenken, te koken, het huishouden en de was te doen, kleding te verstellen en hun slechte humeur te verdragen. Maar er bestaat geen 'dienende' waarheid. Het is de leerling die de dienende prins van de waarheid moet worden. Want de waarheid is een prinses! 'En ik wil een prins zijn', zul je zeggen. Natuurlijk, waarom niet? Maar dan zul je je daartoe waardig moeten tonen door je tot de waarheid te verheffen en niet door te proberen haar te verlagen tot jouw niveau. Op het psychische niveau is het net zoals op het fysieke vlak: niet om het even wie kan het koninklijk paleis binnengaan door te beweren dat hij met de prinses gaat trouwen en zich tot kroonprins laten uitroepen. In sprookjes kun je lezen hoeveel beproevingen de jonge dappere held moest doorstaan als hij van de koning de hand van zijn dochter, de prinses, wilde krijgen! Indien hij niet in staat bleek zijn ambities waar te maken, wachtte hem de dood.

Wel, deze sprookjes zijn heel diepzinnig en moeten je aan het denken zetten. Hetzelfde geldt voor de waarheid. Zij is dochter van God: verschijn je voor haar zonder dat je klaar bent haar te dienen en te tonen dat je haar hand waardig bent, dan plaats je je in een situatie van dwaze hoogmoed en zal zij je wegsturen. Het is net als in sprookjes: de waarheid is een onbuigzame koningsdochter, zij zal zich nooit aanpassen, zij zal nooit naar jou afdalen en als jij

niet voor haar buigt, zul je haar niet alleen nooit veroveren maar spiritueel gezien sterven. Je zult zeggen dat de waarheid wreed is? Ja en nee, alles hangt af van je houding.

Je zult waarheid niet vinden, tenzij je besluit haar te dienen. Er zijn zelfs veel spiritualisten die haar nooit zullen vinden, omdat ze verwachten dat zij hen zal helpen hun meest materiële verlangens te realiseren. Ik heb het je gezegd: zij zien haar als een dienstmeid of zelfs als een bankrekening die hun bezittingen, macht, middelen om vrouwen te verleiden enz. zal bezorgen. Maar de waarheid is een prinses en wanneer zij ziet dat je haar naar beneden wil halen voor vernederende klusjes, is ze verontwaardigd en zegt: 'Maar wie denk je wel dat ik ben?', en zij wijst je minachtend af. Helaas hoor je overal in de maatschappij, in scholen en gezinnen alleen maar theorieën en voorbeelden van mensen die voortdurend eisen stellen en zich laten gelden, zonder te beseffen dat juist deze houding van respectloosheid en agressiviteit alle deuren voor hen sluit.

Om de waarheid te vinden moet je nederig zijn.³ En nederig zijn betekent eerst en vooral ophouden zo veeleisend te zijn tegenover de natuur, de mensen en de Schepper. 'Ja, maar wij hebben behoeften!' Wel, laten we het over die behoeften hebben. Bestudeer eens wat het is in jou dat al die eisen stelt. Waar komt die stem vandaan die roept om gemak, wel-

stand en genoegens, en die inspanningen, lasten en verplichtingen weigert? Het is de stem van de lagere natuur. Maar de lagere natuur, ben jij dat echt?... Nee.

De lagere natuur maakt deel uit van de mens, maar zij is niet de mens zelf. Zij is als een materie die je moet bewerken om je hogere natuur, die onsterfelijk en eeuwig is, te voeden. Met deze hogere natuur moet je je vereenzelvigen. Zolang de mens zichzelf verwacht met zijn lagere natuur, zegt hij: 'Ik ben het die dit of dat verlangt, ik ben het die gekwetst is, ik ben het die lijdt...'. Hij blijft maar overal rondlopen, terwijl hij zegt: 'Ik zoek de waarheid, ik zoek, ik zoek...', en hij zal haar niet vinden.⁴ Om de waarheid te kennen moet je je vereenzelvigen met het licht, met de waardigheid en de duurzaamheid van de hogere natuur.

Noten

1. *De onuitputtelijke bronnen van de vreugde*, Izvor 242, hst. I: 'God, oorsprong en doel van onze reis'.
2. *Spirituele Meesters, lichtbakens voor alle tijden*, Izvor 207, hst. VI: 'De Meester, spiegel van waarheid'.
3. *Spirituele alchemie - de zoektocht naar volmaaktheid*, Izvor 221, hst. XI: 'Hoogmoed en nederigheid'.
4. *De Gouden sleutel - tot het oplossen van de levensproblemen*, verzameld werk deel 11, hst. XI: 'Leren zich met de individualiteit te vereenzelvigen'.

II

WAARHEID, KIND VAN
DE WIJSHEID EN DE LIEFDE

De meeste mensen vertellen een bizar verhaal over hoe zij verwachten de waarheid te vinden. Zij spreken erover alsof ze de waarheid op een dag persoonlijk zullen ontmoeten en dat die hen zal aanspreken: ‘Hier ben ik, ik ben de waarheid. Je hebt me eindelijk gevonden. Dus luister goed: voortaan moet je zus denken en zo handelen...’ Welnee, zo werken de dingen helaas niet.

Om goed te begrijpen hoe het vraagstuk van de waarheid zich voordoet, moet je beginnen met de psychische structuur van de mens te bestuderen.¹ Deze is gebaseerd op drie fundamentele elementen: het verstand dat hem in staat stelt te denken, het hart dat hem toelaat gevoelens te ervaren en de wil die het hem mogelijk maakt te handelen. De wil handelt nooit zonder beweegredenen maar onder impuls van gedachten en gevoelens.

Observeer jezelf: juist omdat je gedachten en gevoelens hebt tegenover dingen en mensen komt je

wil al dan niet in beweging. Om te beslissen effectief aan het werk te gaan, volstaat het niet te denken dat een werk nuttig is, je moet ook van dat werk houden. Je komt iemand tegen die gewond is of er ellendig aan toe is; om te beslissen hem te hulp te schieten, is het niet voldoende te denken dat hij je nodig heeft, je moet ook een gevoel van sympathie voor hem ervaren. En wie zich op zijn buurman stort om hem neer te slaan, denkt niet alleen: 'Hij is stom, hij is slecht', maar heeft ook verbittering, woede of haat gevoeld. Daar bestaan ontelbare voorbeelden van. Heel ons dagelijks leven bestaat uit handelingen die geïnspireerd worden door onze gedachten en gevoelens. De factor denken en de factor voelen spelen in meer of mindere mate mee, afhankelijk van de situatie, maar ze spelen altijd een rol.

Je kunt dus zeggen dat onze daden altijd getuigen van de gedachten van het verstand en van de gevoelens van het hart. Zij zijn hun kinderen en afhankelijk van de kwaliteit van die gedachten en gevoelens zijn de door de wil uitgevoerde daden goed of slecht. Zij zijn slechts goed in de mate dat het verstand geïnspireerd wordt door wijsheid en het hart door liefde. Het verstand heeft als ideaal wijsheid uit te drukken, het hart liefde en de wil die eruit voortvloeit, drukt waarheid uit. Dit betekent dat, al naar gelang de gedachten van je verstand meer naar wijsheid en de gevoelens van je hart meer naar liefde

neigen, je des te meer in de waarheid bent. Ziedaar het geheim van de waarheid, zo eenvoudig is het.

Men heeft allerlei definities van de waarheid gegeven, die alleen maar geleid hebben tot meer verwarring over deze kwestie. Het is onmogelijk te zeggen wat de waarheid is, want zij bestaat niet als zodanig; alleen de wijsheid en de liefde bestaan. Hoeveel mensen beweren niet dat zij het bij het rechte eind hebben! Het is gemakkelijk om dergelijke uitspraken te doen, maar als je ziet hoe ze handelen, ai, ai, ai!... Want wat zij 'hun' waarheid noemen, is helemaal niet geïnspireerd door wijsheid en liefde. Het gedrag verraadt of iemand in de waarheid is, niet de theorieën en hersenspinsels die hij aan de anderen verkondigt. Het is verbazingwekkend dat mensen een soort abstractie maken van de waarheid, terwijl deze juist in hun manier van zijn, in de manier waarop zij zich dagelijks gedragen, concreet tot uiting komt.

Hou dus voortaan op te vertellen dat je de waarheid zoekt en haar niet vindt, want er valt niets te zoeken of te vinden: je hoeft slechts te groeien in liefde en wijsheid. En het is ook beter te stoppen met te beweren dat je het bij het rechte eind hebt. Ook hier valt niets te verkondigen: als je de liefde en de wijsheid bezit, ben je in de waarheid en ook al spreek je geen enkel woord, iedereen zal het voelen. Dit beeld zal je misschien verbazen, maar je kunt